

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: NOVÁKNÉ KOROSSY JUDIT (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés: TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. Számú Általános és Sportiskola Tagint., Gyula)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** ANTAL ERZSÉBET (Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimn.)
Dél-Pest: GÓCZ ÉVA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Pest megye – délkelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Pest megye – délnyugat és észak: DÉCSEI ANDREA (Baár-Madas Ref. Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2015/16.
ORSZÁGOS DÖNTŐ
7. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Jelöljétek be a *ravasz* szóval rokon értelmű kifejezéseket!
(A) *körmönfont* (B) *fortélyos* (C) *furmányos* (D) *fukar* (E) *fondorlatos*
- Helyesírás. Jelöljétek meg a helyesen írt felszólító módú igealakokat!
(A) *Fessd le!* (B) *Kezd el!* (C) *Hozd ide!* (D) *Nyitsd ki!* (E) *Tanítsd meg!*
- Mely állítások igazak *A buvár Kund* című költeményre?
(A) *A mű szerzője: Arany János.* (B) *A vers műfaja: ballada.*
(C) *A történet Pozsonynál játszódik.*
(D) *Hőstettéért Béla bőségesen megjutalmazza Kundot.*
(E) *Kund az éj leple alatt hősiesen megfürja a török hajókat.*
- Mely szavak jelentenek valamilyen (akár régi) foglalkozást?
(A) *kádár* (B) *kontár* (C) *kondér* (D) *kántor* (E) *kanász*
- Sok kézzel kapcsolatos szólásunk, közmondásunk van. Ezek közül idézünk ötöt, de hiányosan. Melyik jelenti azt, hogy *valaki lopni szokott*?
(A) *__SSZ_R_E_É_A__ZE* (B) *__Z_E_E_M_S*
(C) *_NY_ES_A_K__* (D) *_OSS__Z_IT*
(E) *__SZTY__ZZ_L_B_N_K_EL_*
- Híres várakat és várvédőket állítottunk párba. Melyek a valóban összetartozó párok?
(A) *Drégely – Szondi György* (B) *Komárom – Klapka György*
(C) *Eger – Dobó István* (D) *Nándorfehérvár – Hunyadi János*
(E) *Munkács – Zrínyi Ilona*
- Szótagoló szólánc...** Hány további szó beiktatásával lehet legrövidebben eljutni az utolsó szóig? *CÁPA – PARAJ – RAJTA – ... – FOGDA*
(A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4 (E) 5
- Névszók – nem névszók.** Különbéle szavakat, szóalakokat soroltunk fel. Jelöljétek meg a rájuk vonatkozó igaz állításokat!
billentyűzet, farakás, fergeteges, fölött, kulipintyó, mellett, mérges, üdítő
(A) *A felsorolás két tagja nem névszó.* (B) *Többségük képzett szó.*
(C) *Összesen két összetett szó van köztük.*
(D) *Az egyikőjük főnév és melléknév(i igenév) is lehet más-más szövegben.*
(E) *A szavak valamilyen nyelvtani logika alapján követik egymást.*

- Jelöljétek meg azokat a szóalakokat, amelyek szerkezetileg megfelelnek a *szótó+képző+képző+rag* képletnek!
(A) *lovasoknak* (B) *barátságosan* (C) *látogatói*
(D) *szemtelenséget* (E) *irkáltam*
- Móricz Zsigmond *Szegény emberek* című elbeszéléséből idézünk. A felsorolt szavak közül jelöljétek meg azokat, amelyek megfelelnek az idézetben szereplő *pesztonka* vagy *bugyelláris* szavak jelentésének!
„*Erre se számított, hogy a gyerekeket itthon hagyják s a szomszédból hívnak hozzájuk egy pesztonkát, úgy gondolta, inkább őket adják oda valakihez. Arra sem gondolt, hogy az ajtó nyitva lesz-e vagy sem, meg erre se, hogy a bugyellárist elviszik.*”
(A) *erszény* (B) *játszópajtás* (C) *kisfiú*
(D) *dajka, bébiszitter* (E) *diszes dolmány*
- Tormay Cécile *Az ősi küldött* című regényéből idéztünk egy mondatot egybeírva. Tagoljátok szavaira, majd jelöljétek meg az igaz állításokat!
Lennapincesorfelőllappangókisfüstökkigyóztakazéjszakaitüzeküszkéből.
(A) *A mondat tizenhárom szóból áll.* (B) *Az üszök szó üstöt jelent.*
(C) *Mindhárom toldalékfajta van példa.*
(D) *A mondat összesen öt főnevet tartalmaz.*
(E) *Van benne névelő, névutó és határozószó.*
- Mely meghatározás jelenthet olyan szót, amely a mássalhangzók közül kizárólag *g* betűt tartalmaz?
(A) *házi szárnyas hangot ad* (B) *dölyf* (C) *hangképző szerv*
(D) *éltes* (E) *járom*
- Milyen rím található *A walesi bárdok* című ballada alábbi versszakában?
„*S mind, amiket e szép sziget
Ételt-italt terem;
S mind, ami bor pezsegve forr
Túl messzi tengeren.*”
(A) *páros rím* (B) *keresztrím* (C) *ölelkező rím* (D) *bokorrím* (E) *belső rím*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- A Pilis hegységben járva számtalan különös hangzású, titokzatos földrajzi névvel találkozhat a kiránduló. (Holdvilág-árok, Prédikálószték, Zsivány-sziklák stb.) Honnan származhatnak ezek a nevek? Az ismert eredetmondákhoz hasonlóan ezúttal ti írjátok meg az egyik ilyen hely, az **Ördög-lyuk** névnek történetét!